

سینوزیت

سینوس‌ها حفراتی هستند که درون استخوان‌های صورت جای گرفته‌اند و هریک از آنها توسط مجرایي به بینی راه پیدا می‌کند.

سینوس‌ها حفراتی هستند که درون استخوان‌های صورت جای گرفته‌اند و هریک از آنها توسط مجرایي به بینی راه پیدا می‌کند. سطح پوشاننده این حفرات به طور طبیعی ترشحات شفاف دارد که این ترشحات وارد بینی می‌شود. این ترشحات توسط مژک‌هایی که جهت نوسان آنها به طرف حلق است به عقب رانده می‌شوند و هر فرد طبیعی با هر بلع مقداری از بزاق خود و مقداری از این ترشحات بینی و سینوس‌ها را بلع می‌کند.

سینوس‌های یک فرد بالغ به طور متوسط در شبانه روز حدود یک لیتر ترشح می‌کنند. این ترشحات در لطیف نگه داشتن مخاط پوشاننده سینوس‌ها و بینی موثر است و در تمیز کردن هوایی که از بینی به ریه می‌رسد نقش اساسی دارد. 3 گروه ممکن است از این ترشحات و ورود آنها به حلق شکایت کنند:

گروه اول وقتی که میزان ترشحات بیشتر از حد طبیعی شود مثل حالتی که در افراد مبتلا به حساسیت بینی مشاهده می‌کنیم. گروه دوم وقتی که قوام، رنگ یا بوی این ترشحات عوض شود. مثل حالتی که در مبتلایان به سینوزیت بینی می‌بینیم. در بعضی افراد هم میزان این ترشحات و هم قوام، رنگ و بوی آن طبیعی است، ولی باز هم بیمار از ترشحات پشت حلق خود شکایت دارد. این دسته افرادی هستند که خیلی حساس هستند و ترشحات طبیعی بینی را ترشحات چرکی می‌انگارند و از بلعیدن آن اکره دارند.

سینوس‌ها علاوه بر ترشحات گفته شده مزایای دیگری هم دارند که عبارتند از: وجود این حفرات تو خالی درون استخوان‌های صورت باعث کاستن از وزن سر می‌شود. این حفرات در دلنشین بودن صدای فرد موثر هستند و چنانچه این حفرات یا بینی پر شوند صدای فرد تودماغی می‌شود. این حفرات به صورت ضربه‌گیر جمجمه و مغز عمل می‌کنند. به این معنی که اگر ضربه شدیدی به صورت وارد شود به واسطه وجود سینوس‌ها، استخوان‌های صورت می‌شکند و لذا ضربه مستهلك شده و به جمجمه و در نتیجه به مغز وارد نمی‌شود.

سینوزیت حاد

سینوزیت به معنی التهاب و تورم مخاط سینوس‌هاست که ممکن است منشأ عفونی یا آلرژیک داشته باشد. در مبتلایان به آلرژی، مخاط بینی و سینوس‌ها متورم شده و در نتیجه آلرژی باعث انسداد مجاری مرتبط کننده سینوس‌ها به بینی می‌شود. از طرف دیگر آلرژی باعث افزایش میزان ترشحات بینی و سینوس‌ها می‌شود و با وجود 2 عامل فوق سینوزیت با منشأ آلرژیک حاصل می‌شود.

در زمینه سینوزیت عفونی قضیه از این هم ساده‌تر است. یعنی همان طور که حلق به دلیل عفونت دچار تورم و ترشح می‌شود، میکروب می‌تواند مخاط بینی و سینوس‌ها را نیز متورم کند.

سینوزیت مزمن

در مواردی که مجاری مرتبط کننده سینوس به بینی به طور طولانی مدت مسدود شود، سینوزیت مزمن حاصل می‌شود که علامت اصلی آن به شکل ترشحات عفونی مزمن پشت حلق است که معمولاً به درمان دارویی جواب نمی‌دهد و برای علاج آن احتیاج به عمل جراحی است.

درمان جراحی به 2 روش معمولی و روش آندوسکوپی انجام می‌شود. در روش معمولی محتویات درون سینوس‌ها تخلیه می‌شود و در روش آندوسکوپی مجاری سینوس به بینی را باز می‌کنیم.

دکتر محمدحسن عامری
متخصص گوش، حلق و بینی